

Academische Werkplaats Sociale Relaties & Gehechtheid

Nieuws Academische Werkplaats Bartiméus - Vrije Universiteit - Ons Tweede Thuis november 2023

Beste lezer,

We kijken terug op mooie ontmoetingen tussen onderzoekers en mensen met een (visuele-en-)verstandelijke beperking en hun ouders, begeleiders, managers en andere professionals tijdens onze netwerkbijeenkomst van 2 oktober en de Veine Dagen op 6 en 7 oktober jl. Tijdens deze bijeenkomsten werden ook onderzoeksresultaten gedeeld.

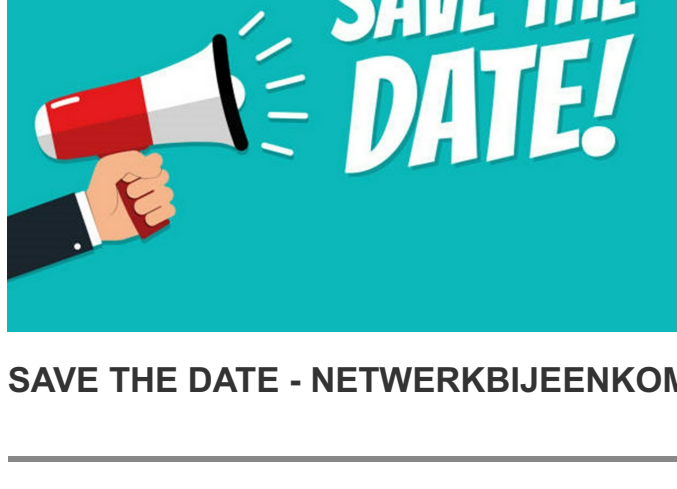
Heel goed nieuws is dat het artikel over de onderzoeksresultaten van de serious game 'Jij & ik' gepubliceerd is. Implementatie van deze studie is in volle gang!

We zijn op zoek naar deelnemers voor het project 'veroudering'. Ken jij een volwassene met een visuele en matig of licht verstandelijke beperking bij wie sprake is van 'veroudering' en die mee zou willen doen met ons project? Neem dan contact op met onderzoeker Astrid Kok.

Lees hieronder meer over andere projecten en resultaten vanuit lopende projecten.

Met vriendelijke groet,
Paula Sterkenburg

Algemeen

SAVE THE DATE - NETWERKBIJENKOMST - SAVE THE DATE

De volgende Netwerkbijeenkomst staat gepland op: **dinsdagmiddag 14 mei 2024.**

De bijeenkomst zal plaatsvinden bij Ons Tweede Thuis in Aalsmeer.

Het thema en de precieze locatie zullen in de nieuwsbrief van februari bekend gemaakt worden. Zet de datum alvast in je agenda!

SAVE THE DATE - NETWERKBIJENKOMST - SAVE THE DATE

Geslaagde netwerkbijeenkomst

Op 2 oktober jl. hadden we weer een zeer inspirerende netwerkbijeenkomst bij de Twentse Zorgcentra (TZC) in Losser. Spreker Maartje Knotter wist iedereen te boeien door op een interactieve manier vanuit onderzoeksresultaten aan te geven hoe overleg, naar elkaar luisteren en in gesprek blijven bijdraagt aan onderling vertrouwen. Via verschillende workshops werd het thema 'vertrouwen' besproken.

Duidelijk is dat er veel interesse was en enthousiaste reacties waren over het onderzoek van Beanka Meddeler, orthopedagoog en onderzoeker bij de TZC, over 'de vertrouwensrelatie van de cliënt met zijn of haar begeleider'.

Beurs Veine Dagen 2023

Tijdens de Veine Dagen hadden we een mooie stand! We gingen in gesprek met ouders, kinderen, begeleiders, managers en anderen die betrokken zijn bij kinderen en volwassenen met een ernstig verstandelijke beperking.

Er was ook aandacht voor het gebruik van ICT in het dagelijks leven van mensen met een (zeer) ernstig verstandelijke beperking. Hiervoor heeft Evelien van Wingerden de EMB-ICT toolkit ontwikkeld. Lees meer over de [toolkit](#).

Update projecten

Artikel over werking serious game 'jij & ik' verschenen

Na lang wachten is Suzanne Derks, onderzoeker van de serious game 'jij & ik', heel erg blij. Haar artikel waarin ze andere wetenschappers vertelt of de serious game ook helpt bij het beter omgaan met de gedachten en gevoelens van jezelf en anderen (mentaliseren) en helpt om beter om te gaan met stress is verschenen in het *Journal Of Applied Research In Intellectual Disabilities*. Onder 'publicaties' vind je de link naar het artikel.

Het artikel is verschenen in het Engels en kan best moeilijk te lezen zijn. Daarom gaat Suzanne binnenkort werken aan een makkelijker te lezen artikel. Ook zal ze de deelnemers die mee hebben gedaan aan het onderzoek vertellen wat er uit het onderzoek is gekomen. Dit staat allemaal nog op de planning. Kort kan ze alvast zeggen dat ze in het onderzoek kon vinden dat de game wel heeft geholpen om beter met stress om te gaan. Helaas kon Suzanne niet vinden dat de deelnemers ook beter konden omgaan met de gedachten en gevoelens van zichzelf en anderen. En dat geeft stof tot nadenken.

Met het verschijnen van het artikel kan Suzanne ook vertellen dat de game eindelijk voor iedereen te spelen is! Daarvoor kun je gaan naar [de website van de serious game](#). Ook al wordt de game niet meer onderzocht, Suzanne zou het wel heel leuk vinden als mensen hun ervaringen willen delen met het spelen van de game. Stuur Suzanne gerust [een mailtje](#). Misschien kan ze de game in de toekomst dan nog een beetje beter maken.

Ten slotte is Suzanne ook nog druk met het extra onderzoek naar de serious game 'jij & ik'. Weet je nog, het deel waar deelnemers samen met begeleiders de game hebben gespeeld. Binnenkort gaat masterthese student Mitchel samen met Suzanne een begin maken met de analyse van die data. En hopelijk kunnen ze daar dan snel ook iets over vertellen. Wordt vervolgd!

Ouder worden, en nu?

Dit project bestaat uit een literatuurstudie en twee praktijkonderzoeken over ouder worden. Informatie over de praktijkonderzoeken staat verderop in deze nieuwsbrief, onder het kopje 'Oproepen projecten'.

In de literatuurstudie kijken we wat er door andere onderzoekers in het verleden al is onderzocht op het gebied van veroudering bij mensen met een verstandelijke en visuele beperking. Het blijkt dat er bijna geen onderzoek is gedaan op dit gebied bij deze doelgroep. Daarom hebben we besloten het literatuuronderzoek in twee delen te splitsen.

In een deel onderzoeken we veroudering bij mensen met een verstandelijke beperking en in het andere deel veroudering bij mensen met een visuele beperking. Onze zoektocht naar onderzoek over mensen met een visuele beperking heeft al veel artikelen opgeleverd. Deze informatie gaan we in kaart brengen volgens een vast stappenplan dat hoort bij een literatuuronderzoek. Met het literatuuronderzoek over veroudering bij mensen met een verstandelijke beperking staan we in de startblokken en gaan we bijna beginnen.

Wil je meer weten over de literatuurstudie? Dan kun je een mail sturen naar [Aline Honingh](#).

Oproepen projecten

Ouder worden, en nu?

Oproep voor volwassenen met visuele en licht of matig verstandelijke beperking

De onderzoekers van het ouder worden project hebben goed nieuws gekregen: we mogen met de twee praktijkonderzoeken gaan starten. Daar zijn wij erg blij mee!

Nu hebben wij jullie hulp hard nodig.

Ben (of ken) jij iemand met een visuele en licht tot matig verstandelijke beperking?

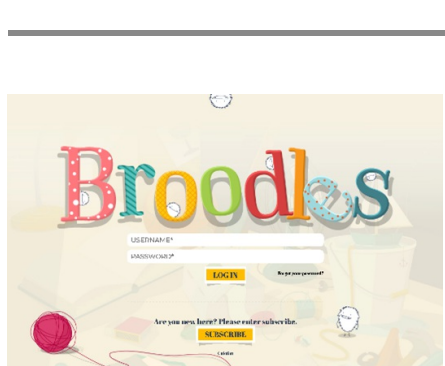
En heb jij het gevoel dat je ouder wordt, bijvoorbeeld omdat bepaalde dingen minder makkelijk gaan dan voorheen?

Geef je dan nu op voor ons eerste praktijkonderzoek.

Wij komen dan twee jaar lang elke twee weken bij jou op bezoek om een klein filmpje te maken van een activiteit die je graag doet en om te vragen hoe je dag was. De bezoeken van de onderzoeker zullen een fijn bijpraat-moment worden, waarin jij kan vertellen hoe met je gaat en hoe het is om ouder te worden. Want jij weet als de beste daar iets over te vertellen.

En door jouw hulp kunnen we straks andere mensen die ouder worden met een visuele en verstandelijke beperking ook weer beter begrijpen en helpen!

Wil je meer weten of je aanmelden? Stuur dan een mail naar [Astrid Kok](#).

Noorse brussen spelen het computerspel 'Broedels'

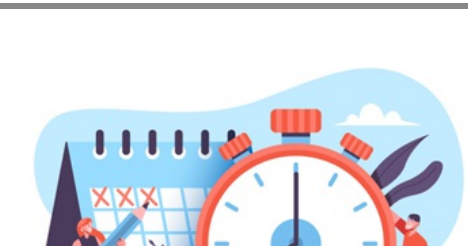
Onderzoeker Linda Messemaker-Veerman was de afgelopen 10 weken in Oslo. Zij heeft het computerspel 'Broedels' getest met 16 Noorse brussen (broers en zussen van kinderen met een beperking) en 12 ouders. Zij waren enthousiast over het doel van het spel en hoe het eruit ziet. Zij noemden bijvoorbeeld dat het kan helpen om te praten over gedachten en gevoelens en dat brussen in het spel zien dat ze niet de enige zijn.

Ook hadden ze ideeën om het spel te verbeteren. 'Broedels' is bijvoorbeeld gemaakt om alleen te spelen, maar misschien is het voor sommige kinderen beter om het samen te doen. In de toekomst willen we het spel vertalen naar het Noors.

In Nederland doen we ook onderzoek naar dit computerspel voor brussen van 6-9 jaar. Meedoen kan nog maar heel even: tot het einde van dit jaar. Wil jouw gezin het spel 'Broedels' ook testen? Meld je dan aan via [de website](#) of stuur [een mailtje](#).

Tijd en tijdsbeleving

'Hoe lang moet ik nog wachten?' Mensen met een verstandelijke (en visuele) beperking hebben vaak problemen met tijdsbesef en tijdmanagement. Voor het project 'Tijd en tijdsbeleving' hebben we onze eerste onderzoeksresultaten gepresenteerd tijdens het EAMHID-congres in Helsinki.

De 'KaTid studie' is onderdeel van het project 'Tijd en tijdsbeleving' en voor deze studie hebben zich al tachtig mensen aangemeld om mee te doen. Voor de studie hebben we een Zweedse test die tijdverwerkingsvaardigheden meet vertaald naar het Nederlands. De test heet 'KaTid volwassenen' en bestaat uit allerlei vragen en opdrachten die gaan over 'tijd'. In Helsinki hebben we een poster gepresenteerd over hoe we de vertaling hebben gemaakt en welke aanpassingen nodig waren voor mensen met een verstandelijke (en visuele) beperking.

Om de test te kunnen normeren zijn we nog op zoek naar de laatste twintig mensen met een verstandelijke (en visuele) beperking.

Aanmelden kan bij [Aline](#) of [Debora](#).

Publicaties

Wetenschappelijk artikel over het effect van serious game 'jij & ik'

Derks, S. D., Willems, A. M., Wouda, M., & Sterkenburg, P. S. (2023). Effectiveness of the mentalisation-based serious game 'You & I' for adults with mild to borderline intellectual disabilities: A randomised controlled trial. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*. Lees meer in [het artikel](#).

Wetenschappelijk artikel over de ervaringen van mensen met een beperking en hun sociale netwerk tijdens COVID-19

Bakkum, L., Piekema, L., Douma, L., Schuengel, C., Sterkenburg, P., Adam, E., Brug, A. T., Frielink, N., Embregts, P., & Thamer, A. (2023). Pushing the boundaries of digital social contact: Experiences of people with disabilities and their social networks during the COVID-19 pandemic. *Journal of Intellectual Disabilities*, 17446295231210021. Lees meer in [het artikel](#).

Overig

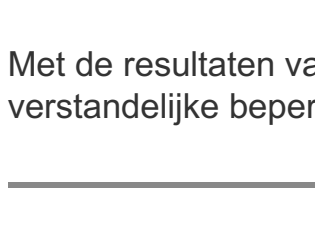

Tijd en tijdsbeleving

Behalve de 'KaTid studie', waarvoor in deze nieuwsbrief een oproep staat onder het kopje Oproepen projecten, is de 'Studie naar tijd-ondersteunende hulpmiddelen' ook een onderdeel van het project 'Tijd en tijdsbeleving'.

Tijd-ondersteunende hulpmiddelen, zoals een wekker, kalender of smartwatch, kunnen mensen met een beperking helpen hun tijd beter te beheersen en zelfstandiger te leven. Tijdens dit onderzoek is in kaart gebracht welke tijdshulpmiddelen in de praktijk worden gebruikt, hoe vaak en hoe tevreden mensen hiermee zijn. Hiervoor zijn vragenlijsten verspreid onder zorgprofessionals, mensen met een verstandelijke beperking en hun familieleden. In Nederland hebben circa 150 deelnemers de vragenlijst ingevuld. Onderzoekers Debora en Aline willen iedereen bedanken die heeft meegedaan!

Met de resultaten van de onderzoeken kunnen ze adviezen geven en mensen met een (visuele en) verstandelijke beperking ondersteunen in het omgaan met tijd.

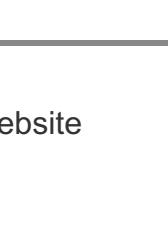
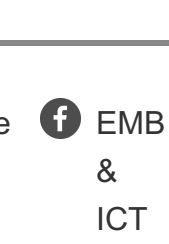
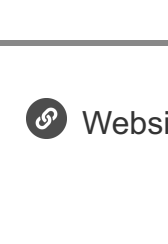
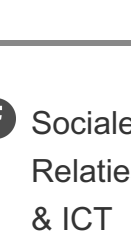
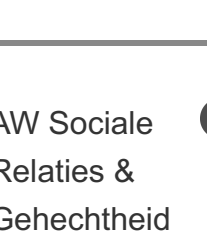
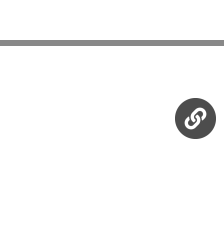
Verdere informatie over de Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid

Klik [hier](#) voor de producten van Kennisplein Gehandicaptensector voor informatie naar producten of activiteiten van de Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid.

Klik [hier](#) voor het boek: 'Gehechtheid in de praktijk'.

Klik [hier](#) voor het Onderzoeksnetwerk 'Sociale Relaties bevorderen met ICT'.

Klik [hier](#) voor meer informatie over mensen met een ernstig meervoudige beperking (EMB) en hun netwerk.

AW Sociale Relaties & Gehechtheid
 Sociale Relaties & ICT
 Website
 EMB & ICT
 Website

Deze e-mail is verzonden aan [{{email}}](#). Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u j.schroor@bartimeus.nl toe aan uw adresboek.

